

Nu kan jeg da gaa tørskoet. Jeg fik den Glæde ud af denne Karl, at han efter adskillige Genvordigheder, skønt Spiritusen af og til vinkede ham, og han vanskeligt kunde lade den være, blev forlovet med en ganske udmærket Tjenestepige der fra Egnen og blev senere gift og er nu Daglejer paa Nabogaarden. Han fik gode Klæder. (*Martin Olsen*: Hvad hed hun?). Hvad hun hedder, kan det ikke interessere det ærede Medlem at faa at vide. (*Sabroe*: Naar det bare var en ordentlig Pige!). Jo, det var en ordentlig Pige.

Første Viceformand (*J. C. Christensen*): Det ærede Medlem maa ikke afbryde Taleren.

B. Christiansen: Der kan man se, at det kan være til Gavn at komme ind under lovordnede Forhold, naar Husbonden vil holde en lille Smule tilbage paa Skillingen og opfordre Tyendet til at samle lidt sammen, saa det kan faa Klæder. Havde jeg ladet Tyren flyve med det samme, havde han maaske fulgt den anden Kammerat, og saa ved jeg ikke, hvilken Skæbne der havde fulgt ham i Fremtiden. Jeg tror derfor, at det er i Tyendets velforstaaede Interesse, naar Husbonden har Lov til at holde noget tilbage af Lønnen, og Tyendet ikke skal have hele Lønnen paa en Maanedes Løn nær.

Naar jeg skal udtale mig om Enkelthederne i Lovforslaget, vil jeg sige, at jeg paa meget væsentlige Punkter kan slutte mig til, hvad det ærede Medlem fra Fredensborg (*Johan Knudsen*) udtalte, navnlig med Hensyn til Boligforholdene. Jeg har tænkt mig ganske det samme, som det ærede Medlem udtalte, at man, ligesom der staaar om Kosten, at Husbonden er pligtig at levere Tyendet sund og nærende Kost, ogsaa kunde have nøjedes med at sige, at Tyendet skal have gode og forsvarlige Boliger med tilbørligt Rumfang. Det er givet, at hvis Lovforslagets Bestemmelser vedrørende dette Punkt skulle gennemføres strengt, vil det for mangen Husbond medføre en ikke lille Bekostning, idet mange ville blive nødt til at foretage Byggeforandringer. Efter § 12 er der stillet nogle mindre Fordringer for de gamle Bygningers Vedkommende end for de nye. Hvad disse sidste angaar, vil jeg sige, at man vel egentlig ikke kan have saa meget derimod, for jeg er ganske overbevist om, at enhver Husbond, der nu skal bygge og indrette sine Tyendekamre, vil tage Hensyn til alle de rimelige Fordrin-

ger, der ere oppe i Tiden, og som der har været talt og skrevet saa meget om. Der er dog enkelte Bestemmelser, som synes mig lidt overflødige, f. Eks. den, at der skal være Vaskestel o. s. v. (*Sabroe*: Vaskestel?). Ja, Vaskesteler overflødigt, thi det er en almindelig Skik paa Landet, at Tyendet gaar ud i Gaarden og vasker sig eller henter sig en Spand Vand dertil. Jeg tror, at det ærede Medlem vilde kunne faa den samme Erfaring, at selv om Tyendet faar sit Vaskestel, vilde det meget sjældent blive brugt. Men naar jeg nu siger, at jeg er ganske enig i, at Tyendet bør have forsvarlige og ordentlige Rum at opholde sig i, saa er jeg ogsaa enig med den ærede Ordfører for Regeringspartiet (*N. C. Jensen*), naar han sagde, at saa maatte der ogsaa stilles Krav til Tyendet. Men det kan man ikke gøre gennem en Lov, thi alle Landboere vide, at i den Henseende savnes der meget hos vort Tyende. Da jeg for nogle Aar siden forandrede og indrettede mine Karlekamre, som jeg mente, det efter Nutidens Fordringer kunde være rigtigt, lavede jeg oven i Købet et stort Rum, et Skab, hvor jeg vilde, at Folkene skulde sætte deres snavsede Fodtøj, Klæder og Linned ind og lukke i for det, fordi det ellers saa saa grimt ud. Men det var ikke saadan at faa gennemført, for Tyendet savner i Almindelighed Renligheds- og Ordenssans, og naar Karlene kom hjem fra Marken med snavsede Klæder og undertiden vaade og skulde have deres Middagssøvn, vare de tilbøjelige til at kaste sig paa Sengen, som de gik og stod. Noget saadant er beklageligt, men det er den Slags Ting, som ikke kan ordnes gennem Lov. Men hvorfor skulle vi saa fordre saa meget af Husbonderne, naar vi ikke kunne stille lignende Fordringer til Tyendet. Det forekommer mig, at alle disse Bestemmelser vel kunne være nødvendige paa enkelte Steder, men det er langt fra almindeligt nu om Stunder. Jeg tror, at dersom det ærede Medlem for Aarhus nordre Valgkreds (*Sabroe*) og andre kom ud paa Landet en Gang igen, vilde de rimeligvis finde, at Kamrene i mange Tilfælde allerede ere forbedrede noget. Der er ogsaa i Lovforslaget en Bestemmelse om, at hvor der ikke er Kakkellovne i Tyendeværelserne, skal der være et Sted, hvor der er Varme, hvor Folkene kunne opholde sig i Fritiden. Jeg tror, at det er en ganske overflødig Bestemmelse. Jeg ved ikke, om de ærede Medlemmer af Kommissionen paa deres Rejser have fundet et eneste Sted, hvor